

(1)

- **TÍTOL:** Tirant el blanc.
- **AUTOR:** Juanot Martorell.
- **EDITORIAL:** Columna
- **COL·LECCIÓ:** Columna xip
- **LLOC I ANY D'EDICIÓ:** Barcelona, Setembre de 1997.
- **NOMBRE DE PÀGINES:** 238
- **GÈNERE LITERARI:** Novel·la Cavalleresca

(2)

2.1

Un dia, un gentilhome, que es deia Tirant, anava en busca dels seus cosins Diafebus i Hipòlit es va aturar a mig camí per donar aigua al seu cavall. En aquell lloc es va trobar amb un ermità el qual en un temps va ser cavaller.

Aquest home va donar a en Tirant un llibre, el qual s'intitulava Arbre de Batalles que ell mateix havia compost. Aquest llibre va ajudar a en Tirant en nombroses ocasions.

Després se'n va anar amb els seus cosins i van entrar dins d'un hostal en el qual també hi havia un reidarmes, anomenat Jerusalem que quan va veure el llibre es va espantar molt perquè sabia que l'escut secret de armes que havia en l'última pàgina del llibre era del comte Guillem de Vàroic al qual ell donava per mort, però no va voler desvetllar el secret ja que abans, el propi comte no ho havia volgut fer.

Tirant va acceptar que l'acompanyes junt amb el reidarmes i els seus cosins. Tots junts van rebre l'ordre de cavalleria en la cerimònia de boda de la infanta de França i d'ara endavant van viure bastants aventures tots junts. Un dia van anar a veure una altra vegada a l'ermità i va ser llavors quan en Tenebrós i l'ermità (el comte) van saber que eren pare i fill i se'n van anar a viure amb la seva mare.

2.2

El dia de sant Joan havien de donar principi les festes del casament del rei. La infanta de França es trobava amb el seu seguici en una ciutat anomenada Canterbury.

El rei, per anar-la a trobar, es posà un mantell blanc, brodat amb perles molt grosses i forrat amb martres gibelines, i un gipó de brocat de fil d'argent: tot de color blanc perquè encara no era armat cavaller; i els gentilhomes, que com ell no eren cavallers encara, també anaven de blanc.

Cavalcant un cavall blanc, partí del seu palau cap a la plaça major de la ciutat de Londres, acompanyat dels gentilhomes que eren nobles de quatre quatrers i no havien rebut l'Ordre de Cavalleria. Entre ells hi havia en Tirant, els seus cosins i en Tenebrós, tots vestits de blanc i muntant cavalcadures blanques.

A la plaça l'esperava el duc de Lancaster amb tots els que eren armats cavallers, vestits de carmesí i cavalcant cavalls negres. Passaven de quinze mil, tots molt ben armats i amb bell ordre, els cavalls amb paraments de carmesí i de brocat de fil d'or.

En el castell de fusta anaven cent trenta donzelles, totes vestides de brocat verd, com la princesa, perquè no eren casades.

Seguien darrera el carro infinitat de ducs, comtes i marquesos a cavall, els uns vestits de carmesí i en cavalls negres, segons que encara s'haguessin d'armar cavallers o ja ho fossin.

Quan el rei va arribar, el cardenal-arquebisbe digué la missa en un altar portàtil enmig d'aquella praderia, i en arribant a l'Evangeli els va casar.

2.3

Després de que Tirant va rebre l'ordre de cavalleria es van fer en la praderia uns torneigs i batalles singular, dels quals va sortir vencedor en Tirant. La bella Agnès li va donar un fermall i ell se'l va posar al cap. En Tirant va prometre que qui l'hi volgués prendre el fermall hauria de combatre amb ell.

El senyor de les Vileserves que es volia casar amb la bella Agnès va demanar a en Tirant que l'hi dones el fermall, però en Tirant es va negar perquè havia promès que no li donaria a ningú. Llavors el senyor de les Vileserves va enviar una lletra de batalla en la qual posava que ell volia enfrontar-se amb en Tirant. En Tirant va acceptar i el senyor de les Vileserves va morir en aquell combat, però en tirant va caure també mal ferit. Poc després van anar a lluitar amb ell dos germans bessons per venjar la mort del senyor de les Vileserves els quals en Tirant va matar.

El gegant Kirieleison quan va saber que en Tirant havia mort a el seus amics, els bessons, va enviar una lletra de batalla en la que posava que es volia enfrontar amb Tirant per matar-lo. Però quan va anar a veure la sepultura dels dos bessons (reis) i va veure que damunt dels seus escuts hi havia el d'en Tirant es va enrabiar tant que li esclatà el fetge com un aglà i va morir.

2.4

L'infant Felip- La Ricomanda: L'infant Felip era molt curt, i no sabia festejar a les infantes i princeses. Així que la Reina va demanar a en Tirant que ajudés a casar a l'infant Felip i la princesa Ricomana. En Tirant acceptà, però la princesa no volia casar-se amb ell i s'ho va posar molt difícil. Fins que un dia en Tirant va anar a veure al filòsof i li va dir que l'infant Felip seria coronat rei de França. També li va dir que el castell seria atacat per els genovesos. Sabent això en Tirant i l'infant van preparar una trampa per als genovesos i en van matar molts, i l'infant es va fer molt famós.

Dafebus-Estefania: En Diafebus era un gran cavaller, i com que l'Estefania era una noia molt alta en la cort, és van conèixer i es van enamorar.

2.5

En Tirant només en arribar a Grècia i veure a la princesa Carmesina, es va enamorar d'ella. En moltes vegades declarà en Tirant amor a la Carmesina, però per una banda el Duc de Macedònia (que es volia casar amb la Carmesina) i la Viuda Reposada (que es volia casar amb en Tirant) es ficaven sempre per enmig

Al final quan tots dos s'anaven a casar en Tirant va agafar refredat tan fort que en poc temps va morir. La Carmesina quan va veure a en Tirant mort també es va morir. A la fi va acabar en tragèdia i a tots dos els van enterrar junts a la mateixa caixa.

2.6

La batalla que més em va agradar va ser l'última en la qual tots els reis amics de Tirant es van unir per derrotar als Tàrtars que havien conquistat quasi tota Grècia i tenien com a presoners a Diafebus i la seva esposa, al rei, a la Carmesina i a mots altres cavallers valents. Va passar això:

Van fer una sèquia molt dissimulada per on l'aigua del riu anava filtrant-se a poc a poc.

Cada dia arribaven galeres tartaresques, i bombardes i culebrines per atacar la muralla..

En tirant per evitar que les bombardes i culebrines fossin efectives va comprar: fel de balena vella, argent viu, salnitre i vitriol Romà i ho va barrejar tot. A la nit untà les bombardes i culebrines amb aquell compost, el qual tenia la virtut de fer el ferro trencadís.

El Gran Khan i el Gran Caramany es van posar al front de la cavalleria i atacaren en aquella esplanada. Els cavalls s'hi van enfangar i en Tirant va sortir a atacar amb la gent de peu. Pocs Tàrtars van quedar i els que quedaren fugien cap al port amb ànim d'embarcar en les galeres. En aquell moment van arribar les esquadres de Fes i Sicília comandades per els reis Hipòlit i Felip.

Veient que per mar no es podien retirar, van provar de fugir per terra ferma i justament pels camins arribaven els negres del rei Jamjam damunt dels elefants.

Després d'aquella batalla no va quedar res d'aquella innumerable multitud de Tàrtars.

(3)

3.1

Conjunt d'armes defensives (llevat de l'escut) de l'home o del cavall. Aplicat especialment al revestiment protector del cos del combatent a l'edat mitjana i al Renaixement.

3.2

Espatllàs: Peça de l'arnès que servia de defensa d'una espatlla i d'un braç i de vegades combina també la part superior de la esquena.

Colzera: Defensa del cúbit dita també guarda de colze, metàl·lica en l'arnès blanc. Quan era fabricada d'una forma que recorda la cresta d'un gall era anomenada gallaret.

Manyopa: Peça de l'armadura que protegia la mà.

Cuirassa : Element de l'arnès que protegia el cos.

Faldatge: En l'arnès, defensa situada més avall de les cuirasses.

Genollera: Part de l'armadura que protegia el genoll.

Casc: Peça de l'armadura antiga o medieval que cobria i resguardava el cap.

Gorgera: Peça de l'arnès que protegeix el coll.

Guardabraç: Peça de l'armadura antiga que protegia les mans.

Amantbraç: Cadascuna de les defenses de l'amantbraç, des del començament del S.XV eren de ferro o d'acer.

Guantellet: Part de l'armadura antiga que protegia les mans.

Pancera: No surt.

Cuixot: Part de l'arnès que defensa cadascuna de les cuixes

Gambera: Part de l'arnès que cobria la cama.

Falda de matlles: Part de la roba talar de la cintura per avall.

Bavera: Qualsevol defensa de la boca, la barba i el mentó independent o vinculada a qualsevol mena de casc.

Sabató: En l'arnès del cavaller, sabata de natllés o de ferro.

3.3

Palafre: No surt

Sella: Seient de cuir, adaptat a l'esquena del cavall, per a seure-hi el cavaller o genet.

Pitral: Corretja de l'ensellament que passa pel pit de l'animal

Fre: Instrument de ferro al qual hom lliga les regnes i que, posat a la boca dels cavalls, muls, etc; Serveix per a subjectar-los.

Arcó: Fusta del davant o del darrere de la sella

Gambal: Corretja que manté l'estrip penjat a la sella.

Corretges: No surt.

Sobrecingla: Corretja o faixa que passa per sota de la panxa de l'hareria i per damunt la manta cobertora subjectant-la

Estrep: Cadascuna de les peces de metall, fusta o cuir penjades una a cada costat de la per mitjà d'una corretja, on el genet fica els peus i els hi descansa

Mos: No surt

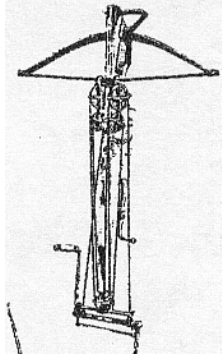
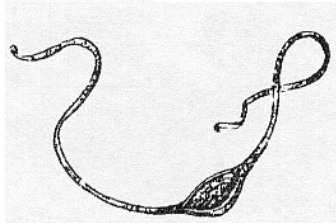
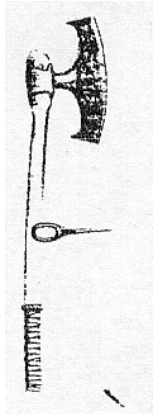
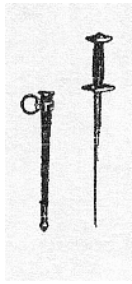
Regnes: No surt

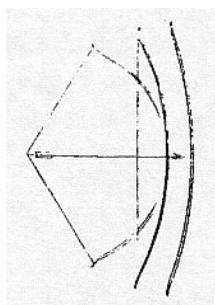
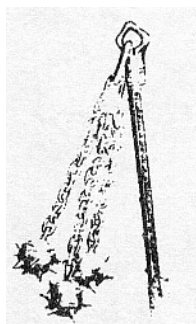
Capçana: Rodeja de drap, cimolsa, etc...; que hom es posa al cap per portar un pes

Pitral: Corretja d'ensellament que passa pel pit de l'animal.

Cascavells: Instrument idiòfon de percussió indirecta consistent en una boleta de metall buida i foradada que te un bací de ferro i de llautó que ha servit d'ornament per a destres, ballarins, bufons...

3.4

3.5

7-3-4-1-6-5-2

3.6

Son les cartes que s'enviaven els cavallers entre ells per comunicar-se notícies o declarar-se la guerra.

PRIMERA LLETRA: A tu Alfons XV el llest, que ets un traïdor, que a matat militars. Aquesta lletra escrita per la meva mà i segellada amb el segell secret de les meves armes. El senyor de la Salle.

SEGONA LLETRA: Si jo fos tu em donaria vergonya. Alfons has anat a dir-li al rei el que jo he fet. Pensava que eres una mica més valent, però ets un covard i amés no véns de bon llinatge.